

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2025-0000378758

Datum

11 juni 2025

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)

0

Aan De minister van VRO
Van Directie Ruimtelijke Ontwikkeling

nota

Finale Kamerbrief Uitkomsten BO's Leefomgeving 2025

Aanleiding

Op 2, 10 en 11 juni heeft het kabinet - onder uw voorzitterschap vanuit uw coördinerende verantwoordelijkheid - tijdens de jaarlijkse Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving (BO's Leefomgeving) het gesprek gevoerd met een bestuurlijke vertegenwoordiging van medeoverheden (gemeenten, provincies en waterschappen) over opgaven die om een ruimtelijke vertaling vragen.

De gesprekken heeft u samen met de ministers van IenW, KGG, LNVN en de staatssecretarissen van IenW, Defensie en Herstel Groningen gevoerd. Zoals gebruikelijk informeert u met bijgevoegde Kamerbrief mede namens de genoemde bewindspersonen en namens de ministers van EZ en OCW de Tweede Kamer over de uitkomsten. De minister van Infrastructuur en Waterstaat informeert de Tweede Kamer gelijktijdig, mede namens u, over de voortgang van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT), in relatie tot de MIRT-projecten en programma's.

Aan de minister van VRO wordt gevraagd:

- In te stemmen met ondertekening en verzending aan de Tweede Kamer van de Kamerbrief Uitkomsten BO's Leefomgeving 2025
- In te stemmen met verzending aan de Tweede Kamer van de MIRT-brief voorjaar 2025, mede namens u.

NB 1 Tussen Defensie en IenW wordt momenteel nog afgestemd over een zin. IenW laat ambtelijk weten niet akkoord te zijn met de toevoeging door Defensie, daar waar het IenW commiteert aan een inspanningsverplichting. IenW heeft daartoe een tegenvoorstel gedaan dat nu bij Defensie voorligt. Op 12-6 in de ochtend laat Defensie weten of de formulering van IenW akkoord is.

(...) In het ruimtelijk arrangement hebben Rijk en de provincies afspraken opgenomen die voortkomen uit dit ontwerp en die een bredere ruimtelijke doorwerking hebben. Zo is in de provincies die dit betreft de afspraak gemaakt om het planologisch regime voor de laagvlieggebieden in overleg met hen uit te werken.

Tekstvoorstel Defensie

Het ministerie van Defensie, [het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat](#), de provincie Overijssel en gemeente Staphorst gaan een gezamenlijke

inspanningsverplichting aan voor een veilige verkeersontsluiting van de grootschalige munitieopslag.

Tekstvoorstel IenW

Het ministerie van Defensie, de Provincie Overijssel en Gemeente Staphorst gaan een gezamenlijke inspanningsverplichting aan voor een veilige verkeersontsluiting van de grootschalige munitieopslag. [Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat participeert waar nodig in het onderzoek.](#)

Onze referentie
2025-0000378758

Datum
11 juni 2025

NB 2 De finale versie van de MIRT-brief en afsprakenlijst volgt op 12-6 in de ochtend na verwerking van de uitkomsten van het BO Leefomgeving Zuid op 11-6.

Kern

Inhoud van de Kamerbrief Uitkomsten BO's Leefomgeving 2025

- Het betreft het laatste concept van de Kamerbrief Uitkomsten BO's Leefomgeving 2025.
- Na een introductie over regie op de ruimtelijke ordening (o.a. Nota Ruimte en de samenwerking met medeoverheden in de NOVEX-aanpak), staat u stil bij ruimtelijke kwaliteit in gebieden en de uitvoeringsstrategie langjarige infra en woningbouw waaraan u binnen het kabinet werkt.
- Vervolgens gaat u in op de uitkomsten van de BO's Leefomgeving 2025:
  - o Eerste Ruimtelijk Arrangement voor 11 provincies en de procesafspraken 'Op weg naar het Ruimtelijk Arrangement' voor de provincie Groningen, waarin met het recent aangetreden college is afgesproken om in het najaar van 2025 een Ruimtelijk Arrangement vast te stellen;
  - o Uitvoeringsagenda's voor verschillende NOVEX-gebieden.
  - o Voortgang van de verstedelijkingsstrategieën Twente, Stedendriehoek en Limburg Centraal (langs 6 intercity-stations);
  - o Afspraken voor de Friese Steden en de Regio Zuid- en Oost-Drenthe;
  - o Proces aanwijzen nieuwe grootschalige woningbouwlocaties met twee typen in de Nota Ruimte: regionale grootschalige woningbouwlocaties en grootschalige woningbouwlocaties die extra Rijksregie vergen;
  - o Programma Woningbouw en Mobiliteit en de middelen die het kabinet daarvoor beschikbaar heeft gesteld: € 5 mld voor het stimuleren van woningbouw en € 2,5 mld in het Mobiliteitsfonds voor de ontsluiting en bereikbaarheid van de woningbouwopgave.

Proces van afstemming

- Over de terugkoppeling aan de Tweede Kamer van de gemaakte afspraken per agendapunt in de afsprakenlijst bij de Kamerbrief is tussen Rijk en Regio overeenstemming bereikt als onderdeel van de gezamenlijke voorbereiding van de BO's Leefomgeving. Na afloop van de BO's Leefomgeving zijn de daadwerkelijk besproken onderwerpen en de gemaakte afspraken verwerkt. De lopende tekst is een afspiegeling van de bestuurlijke gesprekken en de afspraken die zijn gemaakt – onder verwijzing naar de afsprakenlijst in de bijlage.
- De lopende tekst van de Kamerbrief is daarnaast afgestemd met de betrokken departementen (IenW, EZ, KGG, LNVN, Defensie, OCW en BZK - Herstel Groningen).

MIRT-brief voorjaar 2025

- Met de MIRT-brief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving in relatie tot de MIRT-projecten en programma's. De tekst over programma Woningbouw en Mobiliteit is identiek in de MIRT-brief en de Kamerbrief Uitkomsten BO's Leefomgeving 2025.
- **NB** de finale versie van de MIRT-brief en afsprakenlijst volgt op 12-6 in de ochtend na verwerking van de uitkomsten van het BO Leefomgeving Zuid op 11-6.

Onze referentie

2025-0000378758

Datum

11 juni 2025

Communicatie

- Na verzending aan de Tweede Kamer van de Kamerbrief (voorzien op 12 juni) zal een nieuwsbericht worden gepubliceerd op de website www.ruimtelijkeordening.nl en sociale mediakanalen.
- Vervolgens zal de komende weken tot aan het zomerreces op de communicatiekanalen worden stilgestaan bij de verschillende afspraken die zijn gemaakt. Zo wordt telkens een Ruimtelijk Arrangement voor een provincie uitgelicht evenals een Uitvoeringsagenda voor een NOVEX-gebied.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.